

Sygn. akt *XI Ka 155/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Dorota Dobrzańska (spr.)

Sędziowie: Artur Achrymowicz

Elżbieta Wierzchowska

Protokolant Wioleta Zawadzka

przy udziale Prokuratora Marty Gierczak – Dudek

po rozpoznaniu dnia 8 października 2019 roku

sprawy **J. F. (1)** s. M. i Z. z domu S., urodzonego
(...) w R., **T. S.** s. S. i H.
z domu U., urodzonego (...) w D.

oskarżonych z art. 160 § 2 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 4 września 2018 roku sygn. akt. II K 389/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę J. F. (1) oraz T. S. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Puławach do ponownego rozpoznania.

Elżbieta Wierzchowska Dorota Dobrzańska Artur Achrymowicz

XI Ka 155/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 września 2018 r. Sąd Rejonowy w Puławach uniewinnił J. F. (1) i T. S. od zarzutu narażenia na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pacjenta W. F. tj. czynu zakwalifikowanego z art. 160§2 kk w zb. z art. 155 kk w zw. z art. 11§2 kk.

Z tym rozstrzygnięciem nie zgodził się prokurator i wywiódł apelację na niekorzyść co do obu oskarżonych.

Zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 170§1 pkt 5 i 201 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych lekarzy,
2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7, 366§1, 410 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu w postaci opinii zespołu biegłych z ZMS UM w B.,

3. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7, 366§1, 410 kpk poprzez sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego ocenę zeznań M. F.,

4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na błędnej ocenie materiału dowodowego, która skutkowałą uniewinnieniem oskarżonych, kiedy prawidłowa analiza prowadziła do odmiennych wniosków, a co najmniej nakazywała przeprowadzenie dodatkowych czynności dowodowych.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zarzut apelacji prokuratora opierający się na obrazie art. 201 kpk nie okazał się skuteczny. Jeśli Sąd dysponował dwiema różnymi opiniami i dokonał ich oceny odrzucając jedną z nich, to miał prawo tak postąpić, o ile powody zdyskredytowania opinii dadzą się zaakceptować. Art. 201 kpk daje tylko możliwość zasięgnięcia opinii innych biegłych w sytuacji sprzeczności między różnymi opiniami. Natomiast słuszny jest zarzut obrazu przepisów postępowania, głównie art. 7 kpk, przy ocenie dowodu w postaci opinii zespołu biegłych ZMS UM w B.. Prokurator odnosi się do zastrzeżeń Sądu wyrażonych w uzasadnieniu i podejmuje z nimi rzeczową polemikę. Dostrzega również, wprawdzie w formie pytania, konieczność rozważenia odpowiedzialności karnej lekarza prowadzącego i ordynatora w kontekście powinności obejrzenia przez nich zdjęć z badań obrazowych i porównania stanu pacjenta z obrazem rtg.

Istotą sprawy, o podstawowym znaczeniu dla odpowiedzialności oskarżonych było ustalenie, czy w procesie leczenia nie nastąpiły takie błędy po stronie lekarzy, które doprowadziły do jego zgonu lub choćby na którymś etapie leczenia nie przeniosły go w stan większego zagrożenia dla zdrowia lub życia (pacjent przyjęty 29.03.2014r, zgon w szpitalu na stole operacyjnym w dniu 4.04.2014). Z uzasadnienia Sądu Rejonowego wynika, że w całości podzielił opinię biegłych K i ZMS UM w P., natomiast zdyskredytował opinię UM ZMS w B.. Zastrzeżenia Sądu są jednak natury dość powierzchownej, nie wniknął głębiej w treść obu opinii. Przede wszystkim rzeczą wysuwającą się od razu na pierwszy plan jest to, że biegli z P. w swojej opinii dokonali ekskulpacji oskarżonych (pomijając już, że kwestia ta należy do Sądu) kładąc ciężar odpowiedzialności na radiologa, który dokonał niepełnego, a przez to mylącego chirurgów, opisu zarówno w dniu 31.03. jak i 4.04 (godz. 10,30 - przed wypisem). Tymczasem już biegli z B. zwracali uwagę, że powinnością lekarza prowadzącego jest ocena źródła, jakim jest obraz rtg czy usg, a nie opieranie się wyłącznie na opisie dokonanym przez radiologa. Zaznaczyli przy tym słusznie, że to przecież lekarz prowadzący ma szersze spectrum stanu pacjenta uzyskane poprzez różne badania i bieżącą ocenę jego samopoczucia. Stwierdzenia biegłych wkraczają wprawdzie w domenę Sądu, jednakże zdanie Sądu Okręgowego jest takie samo, a z tej perspektywy doznaje wzmocnienia ze strony specjalistów w swoich dziedzinach. Jeśli dodać, że uzyskana opinia uzupełniająca UM K i ZMS w P. (k. 608 – 620), w której oddzielono kwestię opisu wykonanych badań od rzeczywistego obrazu stanu narządów W. F., zawiera stwierdzenia zbieżne z konkluzjami UM w B., to stwierdzić tylko wypada, że uniewinnienie obu oskarżonych nie znajduje oparcia w materiale dowodowym. W szczególności podkreślić należy, że biegli potwierdzili, iż obraz rtg już z 31.03.2014 r. ujawniał zmiany zapalne dróg oddechowych oraz nieprawidłowość w jamie brzusznej, a pierwsze badanie radiologiczne z dnia 4.04.2014 r, wykonane ok. godz. 10,30 nakazywało pilne wdrożenie diagnostyki radiologicznej jamy brzusznej i następnie pilne leczenie chirurgiczne. Tymczasem pacjent był szykowany do wypisu, dopiero kiedy zwymiotował, zwróciło to uwagę personelu medycznego i w rezultacie dopiero o godz. 15,35 znalazł się na trakcie operacyjnym. Z opinii po sekcji zwłok wynika, że przyczyną zgonu była ostra niewydolność krążeniowo oddechowa, która nastąpiła po przekroczeniu rezerw obronnych organizmu upośledzonych przez procesy zapalne w płucach i jelitach (k.22 i 189). Wykazywana zatem w opiniach obu zespołów biegłych zbyt późna reakcja lekarzy na widoczne w badaniach sygnały ostrzegawcze wysyłane przez organizm W. F., jawi się jako pozostająca w związku przyczynowo – skutkowym z jego zgonem.

Stanowisko Sądu Rejonowego, opierające się na założeniu, że lekarzy prowadzących zwalnia od odpowiedzialności błędny opis uzyskanych badań, nie znajduje akceptacji Sądu odwoławczego. Wszak są osobami wykształconymi medycznie, również w zakresie odczytywania samodzielnie wyników badań.

Zarzut dotyczący oceny zeznań świadka M. F. nie został omówiony ze względu na bezprzedmiotowość dla toku postępowania odwoławczego (art. 436 kpk).

W tym stanie, wobec treści art. 454§1 kpk, Sąd uchylił wyrok i sprawę obu oskarżonych przekazał do ponownego rozpoznania.

W toczącym się procesie Sąd Rejonowy winien wnikliwie przeanalizować dotychczas uzyskane opinie biegłych, zakres obowiązków zarówno lekarza prowadzącego jak i ordynatora oddziału (odnosząc się również do zastrzeżeń obrońcy J. F. ujętych w piśmie na k. 639) i wywieść prawidłowe wnioski co do winy, z uwzględnieniem zapatrywań Sądu odwoławczego. Uwagi będą wymagały również pozostałe zastrzeżenia obrońcy z pisma na k. 638-654.

W sporządzonym uzasadnieniu Sąd Rejonowy przedstawi swój tok rozumowania wg reguł art. 7 kpk oraz wg wymogów art. 424 kpk.

Elżbieta Wierzchowska Dorota Dobrzańska Artur Achrymowicz